

Białystok, dnia 03 listopada 2014 r.

WI-IV.431.8.2014.EG

Pan
Jarosław Augustowski
Starosta Grajewski
ul. Strażacka 6B
19-200 Grajewo

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U z 2012 r. Nr 1137 j.t.z późn. zm) w dniu 11 września 2014 r. pracownicy Wydziału Infrastruktury Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego:

- 1) Elżbieta Gobcewicz, starszy inspektor (przewodnicząca zespołu) – upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr 1/2014 znak: WI-IV.431.8.2014.EG z dnia 02 września 2014 r. wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Infrastruktury Panią Ewę Welc
- 2) Marcin Breczko, starszy inspektor - upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr 2/2014 znak: WI-IV.431.8.2014.EG z dnia 02 września 2014 r. wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Infrastruktury Panią Ewę Welc

- przeprowadzili kontrolę w **Starostwie Powiatowym w Grajewie, ul. Strażacka 6B 19-200 Grajewo.**

W dniu 18 września 2014 r. wpłynęły do Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku dodatkowe, pisemne wyjaśnienia dotyczące kontrolowanej tematyki.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

Zarządzanie ruchem na drogach powiatowych i gminnych powiatu grajewskiego za okres: od 1 stycznia 2013 r. do dnia kontroli .

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie ocenia się pozytywnie z uchybieniami.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą:

Od 1998 r. w Starostwie Powiatowym w Grajewie funkcjonuje Zarząd Dróg Powiatowych – jednostka organizacyjna Starostwa (powołana uchwałą Nr V/14/98 Rady Powiatu Grajewskiego z dnia 30 grudnia 1998 r. w sprawie utworzenia Zarządu Dróg Powiatowych w Grajewie - akta kontroli - str. 17-19), która realizuje zadania związane z zarządzaniem ruchem na drogach powiatowych i gminnych w powiecie grajewskim (powyższa problematyka ujęta została w Uchwale Nr VII/38/99 Rady Powiatu w Grajewie z dnia 13 marca 1999 r. w sprawie zmiany uchwały nr V/14/98 Rady Powiatu Grajewskiego z dnia 30 grudnia 1998 r. w sprawie utworzenia Zarządu Dróg Powiatowych w Grajewie – akta kontroli - str. 20).

Starosta Grajewski pismem znak: WO.0114-15/03 z dnia 30 października 2003 r. upoważnił Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych w Grajewie do zatwierdzania, w imieniu Starosty, projektów organizacji ruchu (akta kontroli – str. 21).

Z pisemnych wyjaśnień Starosty Grajewskiego wynika, iż tematyką zarządzania ruchem na drogach powiatowych i gminnych w powiecie grajewskim zajmuje się 3 pracowników Zarządu Dróg Powiatowych tj.:

- Pan Jan Julian Połonowicz – dyrektor ZDP w Grajewie (zakres obowiązków określono w piśmie z dnia 31.01.2000 r.- akta kontroli – str. 22);
- Pan Jarosław Olszewski – kierownik Służby Interwencyjnej w ZDP w Grajewie (zakres obowiązków określono w piśmie znak: KFA.1020-01/2005 z dnia 01.09.2005 r. – akta kontroli – str. 23-25);
- Pani Ewa Cybula – inspektor nadzoru w ZDP w Grajewie (zakres obowiązków określono w piśmie znak: KFA.1020-02/2004 z dnia 29.09.2004 r. – akta kontroli – str. 26-27).

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, iż w zakresach obowiązków Pana Jarosława Olszewskiego i Pani Ewy Cybuli (wyszczególnionych powyżej) brak zapisów odnoszących się do tematyki zarządzania ruchem na drogach powiatowych i gminnych w powiecie grajewskim.

I PROJEKTY ORGANIZACJI RUCHU – kontrola dokumentacji związanej z zatwierdzaniem projektów organizacji ruchu):

1. Stałe i czasowe projekty organizacji ruchu

- **rozpatrywanie projektów organizacji ruchu oraz wniosków dot. zmiany organizacji ruchu**

Z pisemnych wyjaśnień otrzymanych z Zarządu Dróg Powiatowych w Grajewie wynika, iż w okresie objętym kontrolą wpłynęły do jednostki 2 wnioski dot. zmiany organizacji ruchu - po 1 w każdym kontrolowanym roku. Dotyczą one wykonania i oznakowania przejścia dla pieszych (wniosek złożony w 2013 r. przez sołtysa wsi Ciemnoszyje) oraz wykonania progu zwalniającego (pismo złożone w 2014 r. przez zainteresowanych mieszkańców wsi Skaje, gm. Szczuczyn). Oba zgłoszone wnioski zostały rozpatrzone przez ZDP w Grajewie pozytywnie tj. opracowano projekt organizacji ruchu na podstawie którego zostało wykonane i oznakowane znakami D-6 przejście dla pieszych oraz zadeklarowano montaż progu zwalniającego w roku 2014 w miarę posiadanych przez ZPD w Grajewie możliwości finansowych. (akta kontroli – str. 32-34).

Wnioski w/w zostały rozpatrzone przez Zarząd Dróg Powiatowych w Grajewie pod kątem zgodności zgłaszanych propozycji zmian organizacji ruchu z obowiązującymi przepisami oraz z uwzględnieniem celowości i potrzebą ich zastosowania.

➤ **opracowywanie lub zlecenie do opracowania projektów organizacji ruchu uwzględniających wnioski z przeprowadzonych analiz organizacji ruchu i bezpieczeństwa ruchu**

Zgodnie z wyjaśnieniami Zarządu Dróg Powiatowych w Grajewie (akta kontroli – str. 32-34) jednostka opracowuje we własnym zakresie większość projektów organizacji ruchu na drogach powiatowych. Wyjątek stanowią projekty organizacji ruchu dotyczące modernizacji dróg, które są wykonywane przez firmy zewnętrzne - najczęściej w ramach opracowywanej dokumentacji projektowej. W okresie objętym kontrolą Zarząd Dróg Powiatowych w Grajewie opracował jeden projekt organizacji ruchu na podstawie wniosku zgłoszonego przez zainteresowaną jednostkę.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż Zarząd Dróg Powiatowych w Grajewie posiada opracowane projekty organizacji ruchu w odniesieniu do wszystkich dróg powiatowych.

➤ **kompletność poszczególnych projektów organizacji ruchu oraz prawidłowość ich zatwierdzania przez organ**

W trakcie kontroli sprawdzono metodą wrywkową następujące dokumenty:

2013 r.

Projekty stałej organizacji ruchu:

1. Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Bęckowo. Odcinek I w km 0+000 ÷ 0+788 i odcinek II w km 0+000 ÷ 0+097.

- bez uwag

2. Przebudowa drogi powiatowej nr 2044B i części drogi powiatowej nr 1809B na odcinku Białoszewo do drogi wojewódzkiej Nr 668. Droga powiatowa nr 2044B Ciemnoszyje – Białoszewo w km 0+000 ÷ 0+479 i 0+512 ÷ 3+983 i droga powiatowa Nr 1909B w m. Białoszewo w km 6+042 ÷ 6+350.

- bez uwag

Projekt czasowej organizacji ruchu:

1. Budowa sieci szerokopasmowej Polski wschodniej – województwo podlaskie. Projekt tymczasowej organizacji ruchu.

- uwagi:

- brak planu orientacyjnego

2. Projekt tymczasowej organizacji ruchu drogowego w rejonie cmentarzy w dniach 01-03.11.2013 r.

- bez uwag

2014 r. (od 1 stycznia do 11 września)

Projekty stałej organizacji ruchu:

1. Projekt stałej organizacji ruchu na drogę gminną nr 104152B i drogę powiatową nr 1836B w miejscowości Czachy.

- bez uwag

2. Budowa nawierzchni w ulicy Reymonta w Grajewie.

- bez uwag

Projekt czasowej organizacji ruchu:

1. Projekt czasowej zmiany organizacji ruchu drogowego na czas trwania imprezy „Letni piknik z Mlekołem” w dniu 19.07.2014 r.

- uwagi:

- nieodpowiednia skala w planie orientacyjnym (1:5000)

2. Budowa obwodnicy miejscowości Szczuczyn w ciągu drogi krajowej nr 61. Budowa dróg objazdowych w ciągu dróg powiatowych.

- bez uwag

W większości przypadków skontrolowane projekty organizacji ruchu – zatwierdzone przez jednostkę – posiadały wszystkie elementy wymagane przepisami (§ 5 ust. 1 i §7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych

warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem – Dz. U z 2003 r. Nr 177, poz. 1729). Stwierdzono w dwóch czasowych projektach organizacji ruchu uchybienia dotyczące braku planu orientacyjnego i nieodpowiedniej skali w planie orientacyjnym.

Dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych w Grajewie – Pan Jan Julian Połonowicz posiada upoważnienie Nr WO.0114-15/03 Starosty Grajewskiego z dnia 30 października 2003 r. do zatwierdzania w imieniu Starosty projektów organizacji ruchu (akta kontroli – str. 21). Z udzielonych pisemnych wyjaśnień Starosty Grajewskiego wynika, iż osoba zatwierdzająca projekty organizacji ruchu (Dyrektor ZDP w Grajewie) posiada odpowiednie wykształcenie, staż pracy w tematyce zarządzania ruchem na drogach oraz dodatkowo uprawnienia budowlane.

Nadmienić należy, iż w aktualnie obowiązującym stanie prawnym brak jest podstaw do przekazywania zarządowi dróg (przez organy zarządzające ruchem jak i radę powiatu) realizacji zadań z zakresu zarządzania ruchem na drogach (stanowisko Najwyższej Izby Kontroli zawarte w informacji o wynikach kontroli dot. *Organizacji ruchu na drogach gminnych, powiatowych i wojewódzkich* - KPB-401-002/2013).

2. Ewidencja zatwierdzonych projektów organizacji ruchu

Zarząd Dróg Powiatowych w Grajewie prowadzi w formie papierowej w formie (spisy spraw w teczce wpięte do odpowiednich segregatorów zawierających dane projekty ze spisu) ewidencję zatwierdzonych projektów organizacji ruchu łącznie dla projektów stałych i czasowych (akta kontroli – str. 35-41). W prowadzonej ewidencji zatwierdzonych projektów organizacji ruchu brak jest rubryk dot.:

- numeru drogi i jej kilometrażu lub nazwy ulicy;
- daty zatwierdzenia projektu;
- terminu, w którym powinna zostać wprowadzona zatwierdzona organizacja ruchu;
- rzeczywistego terminu wprowadzenia nowej lub zmiany istniejącej organizacji ruchu;
- przewidywanego terminu przywrócenia poprzedniej organizacji ruchu (w przypadku czasowych zmian organizacji ruchu).

W odniesieniu do niektórych zatwierdzonych projektów organizacji ruchu w prowadzonej przez ZDP w Grajewie ewidencji, z rubryki zatytułowanej: ”sprawa/ krótka treść,, można odczytać numer drogi objętej projektem lub nazwę ulicy.

II Kontrola stanu technicznego znaków drogowych oraz innych urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego (przeprowadzona przez pracowników Urzędu Wojewódzkiego)

Podczas kontroli objazdowej znaków drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego dokonano przeglądu 12 dróg; w tym 7 powiatowych i 5 gminnych na terenie powiatu grajewskiego. Szczegółowy wykaz skontrolowanych dróg opisano w notatce służbowej spisanej w dniu 11.09.2014 r. w związku z przeprowadzeniem kontroli zarządzania ruchem na drogach powiatowych i gminnych powiatu grajewskiego (akta kontroli – str. 42).

W trakcie w/w kontroli sprawdzono w szczególności:

- prawidłowość zastosowania znaków,
- spełnienie wymogu odnośnie stanu technicznego istniejącego oznakowania,
- prawidłowość umieszczania oznakowania na drodze (sposób umieszczania znaków).

Po dokonaniu przez pracowników Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku lustracji wybranych dróg powiatowych i gminnych na terenie powiatu grajewskiego oraz na podstawie informacji przekazanych przez Zarząd Dróg Powiatowych w Grajewie w analizie organizacji ruchu za rok 2013 stwierdzono, iż na drogach gminnych w powiecie grajewskim występują nieprawidłowości w istniejącym oznakowaniu pionowym polegające na niewłaściwej:

- odblaskowości znaków;
- wysokości umieszczania znaków;
- odległości znaków od jezdni;
- montażu znaków (na słupkach betonowych).

III Wykonanie zadań technicznych wynikających z projektów stałej organizacji ruchu

W toku kontroli ustalono, iż w Zarządzie Dróg Powiatowych w Grajewie w okresie od 1 stycznia 2013 r. do dnia 11 września 2014 r. zatwierdzono 25 projektów stałej organizacji ruchu i wdrożono 15. Jednostka przeprowadziła kontrole wykonania zadań technicznych wynikających z realizacji wszystkich zrealizowanych projektów – każdorazowo z zachowaniem wymaganego przepisami terminu § 12 ust. 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem. Zarząd Dróg otrzymał

każdorzazowo, terminowe (najczęściej telefoniczne) zgłoszenie - o którym mowa w przepisach (§ 12 ust. 1 w/w rozporządzenia) - od jednostek wprowadzających stałą organizację ruchu o terminie jej wprowadzenia (akta kontroli – str. 32-34).

IV Współpraca jednostki z innymi organami w zakresie organizacji ruchu

Z udzielonych pisemnych wyjaśnień (akta kontroli – str. 32-34) wynika, iż w zakresie działań dotyczących organizacji ruchu i jego bezpieczeństwa Zarząd Dróg Powiatowych w Grajewie współpracuje w szczególności z Komendą Powiatową Policji w Grajewie oraz samorządami gmin z terenu powiatu. Współpraca polega m.in. na przeprowadzaniu wspólnych kontroli (co 6 miesięcy) dotyczących oznakowania dróg powiatowych i gminnych oraz przekazywaniu informacji o potrzebach zmiany organizacji ruchu.

V Przeglądy istniejącego oznakowania i innych urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego (przeprowadzone w ramach działań Starostwa)

W trakcie kontroli ustalono, iż pracownik Zarządu Dróg Powiatowych w Grajewie wspólnie z pracownikiem Policji (najczęściej przedstawicielem posterunku Policji w danej gminie) oraz przedstawicielami zarządców dróg gminnych przeprowadzają regularnie co 6 miesięcy kontrolę prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania wszystkich znaków drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego umieszczonych na drogach powiatowych i gminnych na terenie powiatu (§ 12 ust. 5 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem) (akta kontroli – str. 43-56). Uwagi o uchybieniach i nieprawidłowościach stwierdzonych podczas objazdów dróg powiatowych i gminnych w powiecie grajewskim są odnotowywane w protokołach wraz z propozycjami i terminem ich usunięcia.

Należy podkreślić, iż Zarząd Dróg Powiatowych w Grajewie 2 razy w roku - przed każdym planowanym objazdem – przesyła do Komendy Powiatowej Policji w Grajewie harmonogram kontroli objazdowej oznakowania oraz innych elementów bezpieczeństwa ruchu drogowego o której mowa wyżej, z określeniem terminu kontroli oraz gmin objętych przeglądem (akta kontroli – str. 57). Zawiadomienie o którym mowa wyżej przesyłane są również do poszczególnych zarządców dróg gminnych (akta kontroli – str. 58).

Nieprawidłowość w zakresie zadań związanych z zarządzaniem ruchem na drogach powiatowych i gminnych Starostwa Powiatowego w Grajewie dotyczy prowadzonej przez jednostkę ewidencji zatwierdzonych projektów organizacji ruchu – tj. braku rubryk dot.:

- numeru drogi i jej kilometrażu lub nazwy ulicy;
- daty zatwierdzenia projektu;
- terminu, w którym powinna zostać wprowadzona zatwierdzona organizacja ruchu;
- rzeczywistego terminu wprowadzenia nowej lub zmiany istniejącej organizacji ruchu;
- przewidywanego terminu przywrócenia poprzedniej organizacji ruchu (w przypadku czasowych zmian organizacji ruchu).

Ustalono, iż w/w nieprawidłowość wynika m.in. z braku pełniej obsady kadrowej w komórce organizacyjnej realizującej zadania w zakresie zarządzania ruchem na drogach.

Występująca nieprawidłowość może mieć negatywne znaczenie dla bezpieczeństwa ruchu drogowego w przypadku braku poprawy, w dłuższym okresie, realizacji zadań w w/w zakresie na drogach powiatowego i gminnych.

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi wnoszę o :

- Uzupełnienie prowadzonej ewidencji zatwierdzonych projektów organizacji ruchu o brakujące rubryki oraz zapewnienie kompletności ich zapisów;
- dostosowanie istniejącego na drogach gminnych w powiecie grajewskim oznakowania pionowego do wymogów zawartych z zał. nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz. U. Nr 220 poz. 2181, z późn. zm.);
- przestrzeganie wymogu zatwierdzania projektów organizacji ruchu opracowanych z zachowaniem odpowiedniej skali na planie orientacyjnym – stosownie do § 5 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem (Dz. U. z 2003 r. Nr 177, poz. 1729);
- uzupełnienie zakresów obowiązków Pani Ewy Cybuli i Pana Jarosława Olszewskiego o zapisy odnoszące się do tematyki zarządzania ruchem na drogach powiatowych i gminnych w powiecie grajewskim;

- rozważenie możliwości wprowadzenia zmian w zakresie zatwierdzania projektów organizacji ruchu – z uwzględnieniem postanowień, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem (Dz. U. z 2003 r. Nr 177, poz. 1729);

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Podlaskiego, **w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego** o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub wskazanie terminu, w którym działania te zostaną wykonane.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

/-/

Ewa Welc

Dyrektor Wydziału Infrastruktury